

PROTOKÓŁ

z posiedzenia komisji Kultury, Oświaty, Zdrowia i Spraw Socjalnych Rady Gminy
Morzeszczyn z dnia 25 kwietnia 2018 roku.

Obecni członkowie na posiedzeniu komisji :

1. Roman Jabara
2. Elżbieta Grabowska
3. Michał Olech
4. _____

Nieobecni członkowie komisji :

1. _____
2. _____

W pracach poza członkami komisji udział brali :

1. Kierownik GOPS w Morzeszczynie - p. Karolina Grabowska
2. Pracownik GOPS w Morzeszczynie - p. A. Kruk
3. _____
4. _____
5. _____

Porządek obrad posiedzenia komisji :

- 1) Ocena realizacji zadań GOPS w Morzeszczynie w 2017 roku.
- 2) Sprawy różne.

Wnioski, zalecenia, propozycje wynikające z omawianego posiedzenia komisji :

- ad. 1. Ocena realizacji zadań GOPS w Morzeszczynie w 2017 r.
z załączeniem do protokołu.
- ad. 2. Brak dyskusji.

Protokolant:

Roman Jabara

Przewodniczący Komisji:

Roman Jabara

Morzeszczyn, dn. 25.04.2018r.

**Protokół z posiedzenia Komisji
Kultury, Oświaty, Zdrowia i Spraw Socjalnych Rady Gminy Morzeszczyn
dotyczący oceny realizacji zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w
Morzeszczynie w dniu 25.04.2018 r.**

W dniu 25.04.2018 r. komisja dokonała analizy zadań realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morzeszczynie w roku 2017 według obszarów działania określonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Morzeszczyn sporządzonej w 2004 roku, przedłożonych na sesjach Rady Gminy Informacji Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej o działalności w roku 2017 oraz Oceny zasobów społecznych. Oprócz członków komisji w posiedzeniu uczestniczyli: Kierownik GOPS w Morzeszczynie – p. Karolina Grabowska i pracownik GOPS – p. Agnieszka Kruk.

Z uzyskanych informacji wynika, że z wszystkich świadczeń pomocy społecznej korzystało w sumie w ubiegłym roku 587 osób ze 169 rodzin, co stanowi około 16% ogółu mieszkańców.

Wśród ośmiu obszarów działania GOPS określonych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wiodącym i wymagającą coraz szerzej zakrojonych działań staje się opieka nad seniorami, wynikająca ze starzenia się gminnej społeczności. Osób w wieku poprodukcyjnym przybywa. W roku 2017 było ich 656, ale objętych różnymi formami opieki społecznej było – już 501, z czego 13 seniorów było objętych usługami opiekuńczymi, a 4 umieszczono w domach pomocy społecznej wydatkując na ten cel z budżetu gminy w roku 2017 kwotę 122.744,48 zł. Prognozowana liczba wszystkich podopiecznych w wieku poprodukcyjnym w roku 2018 to 646 mieszkańców. Dla porównania w roku 2013 – pod opieką GOPS było tylko 289 seniorów.

Drugim z obszarów ujętych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Morzeszczyn, który dotyczy wielu mieszkańców jest zdaniem GOPS niepełnosprawność dzieci i osób w wieku poprodukcyjnym, ale także coraz częściej mieszkańców, którzy są w wieku produkcyjnym, a nie mogą pracować z przyczyn zdrowotnych nie nabyli praw do świadczeń ZUS. O ile świadczenia rehabilitacyjne dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej są finansowane z środków zewnętrznych, to rehabilitacja osób dorosłych jest ich własnym problemem, kłopotem rodzin i zadaniem własnym gminy, co przy ograniczonych możliwościach finansowych stwarza duże trudności. Jeśli chodzi o dzieci, to często zdarza się, że symptomy niepełnosprawności zauważalne są dopiero przez pracowników socjalnych GOPS w trakcie wykonywanej pracy i niedostrzegalne przez najbliższą rodzinę z racji niskiej świadomości. Diagnozowanie, rehabilitację i opiekę nad osobami niepełnosprawnymi utrudnia ograniczony dostęp do specjalistycznych placówek oraz brak informacji zwrotnej z placówek ochrony zdrowia i od rodzin diagnozowanych osób. Na terenie gminy nie ma specjalistycznych placówek ochrony zdrowia, edukacyjnych i wychowania przedszkolnego, a dowóz dzieci do nich jest organizowany we współpracy z prawnymi opiekunami, chociaż to często na Gminie Morzeszczyn spoczywa ten obowiązek. Z pomocy społecznej z racji niepełnosprawności skorzystało w roku 2017 - 211 osób (w roku 2016 było to 175 mieszkańców).

Kolejnym z problemów pracy socjalnej GOPS jest bezradność, najczęściej wyniesiona z domu rodzinnego. Zatrudniony w GOPS asystent uczy podopiecznych

wykonywania podstawowych czynności w życiu codziennym, podziału obowiązków, gospodarowania budżetem domowym, sporządzania pism urzędowych, czy szukania pracy. Praca asystenta opłacana jest w 75% z środków zewnętrznych i 25% z środków własnych. Docelowo jednak będzie musiała być finansowana w całości jako zadanie własne. Trzeba mieć jednak świadomość, że pozostawienie rodzin wymagających opieki socjalnej w tym zakresie bez pomocy i wpływania na nie oznacza mnożenie bezradności przez liczbę dorastających domowników lub finansowanie pobytu dzieci w placówkach opiekuńczych. Pomocą z tego tytułu było w roku 2017 objętych 80 osób z 14 rodzin, a w roku 2016 tylko 39 mieszkańców z 7 rodzin, przy czym tylko kilka rodzin zdaniem pracowników wymaga stałej pracy socjalnej zatrudnionego asystenta, a pozostałe pomocy doraźnej.

Na czwartym miejscu wśród występujących problemów społecznych GOPS usytuował alkoholizm. W roku 2017 pomocą w tym zakresie objęto 47 osób z 12 rodzin, co stanowi mniej niż w latach poprzednich (w roku 2016 było to 65 mieszkańców z 16 rodzin). Nałogiem tym niestety są coraz częściej dotknięte kobiety. Szczegółowe informacje na temat pracy w tym obszarze komisja przedstawiła w protokole z dnia 6.12. 2017 r. dotyczącym oceny realizacji zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2017.

Piątym obszarem pracy socjalnej w 2017 roku było ubóstwo. Skala występujących tu problemów zmniejszyła się w związku z wprowadzeniem rządowego programu 500+, co znacząco zmieniło sytuację dochodową rodzin z dziećmi, ale nie dotyczyło to wszystkich gospodarstw domowych. W roku 2017 z pomocy w tym zakresie skorzystało 279 osób z 78 rodzin, a więc nieco mniej niż w 2016 roku, kiedy odnotowano świadczenia dla 312 osób z 88 rodzin. Częściowy wpływ na spadek świadczeń mają też niezmiennie od kilku lat progi dochodowe świadczeniobiorców.

Ważnym problemem społecznym, ale występującym w gminie marginalnie jest bezdomność rozumiana jako brak jakiegokolwiek lokalu mieszkalnego. W roku 2017 GOPS znalazł schronienie dla 3 osób i opłacał ich pobyt. Z problemem bezdomności wiąże się brak mieszkań socjalnych, zasiedlanych czasowo do momentu znalezienia lokum osobom wymagającym pomocy.

W roku 2017 zmniejszeniu uległa skala świadczeń w obszarze pomocy dzieciom i młodzieży. Wynika to z wprowadzenia rządowych programów społecznych i niezmiennych kryteriów dochodowych. Z posiłków w roku 2017 np. skorzystało 118 dzieci, tj. o 9 mniej niż w roku 2016 i o 17 mniej niż w roku 2015, a zasiłków rodzinnych wypłacono w 2017 r. o 10 mniej niż rok wcześniej. Wpływ na mniejszą ilość przyznawanych świadczeń w tym obszarze ma także ogólny spadek liczby dzieci w gminie.

W obszarze uzależnienia (narkomania) nie odnotowano żadnych zdarzeń w roku 2017.

Wnioski

- Na przestrzeni ostatnich lat rośnie liczba podopiecznych GOPS wśród seniorów, osób niepełnosprawnych i bezradnych życiowo, co będzie generować coraz większe potrzeby i niezbędne środki w budżecie gminy. Zmalała natomiast liczba świadczeń w grupie mieszkańców zagrożonych alkoholizmem, ubóstwem, dziećmi i młodzieżą. Przypadków narkomanii nie odnotowano. Nie zawsze jednak możliwy jest transfer środków opieki

społecznej między grupami docelowymi z uwagi na określone kryteria i różne źródła finansowania (niektóre zadania są zadaniami własnymi, inne zaś-zleconymi).

- Gmina Morzeszczyn ma także problem z organizowaniem dowozu dzieci niepełnosprawnych do specjalistycznych placówek wychowania przedszkolnego i szkół.

- Na malejącą w wielu obszarach ilość i wysokość przyznawanych świadczeń w 2017 roku miał wpływ rządowy program 500+, spadek osób długotrwale bezrobotnych z 126 w roku 2013 do 77 w roku 2017, ale również niezmiennie od wielu lat kryteria dochodowe ustawy o pomocy społecznej, co nie zawsze przekłada się na lepszą sytuację dochodową wszystkich gospodarstw domowych. Potencjalne podwyższenie progów dochodowych będzie z pewnością skutkować zwiększonymi świadczeniami z budżetu gminy.

- Chociaż bezdomność w gminie jest zjawiskiem marginalnym, to należy jednak dążyć do stworzenia lokali socjalnych będących zabezpieczeniem na wypadek różnych zdarzeń losowych.

- Wszyscy świadczeniobiorcy GOPS stanowili w minionym roku 16% ogółu mieszkańców, a więc co 6 mieszkańiec gminy kwalifikował się do pomocy społecznej. Obrazuje to skalę gminnych problemów społecznych, z którymi trzeba się uporać.

Podsumowanie

Komisja pozytywnie ocenia realizację zadań GOPS w Morzeszczynie w 2017 r. Na szczególne wyróżnienie zasługuje znajomość prawnych uwarunkowań systemu opieki społecznej i dobra znajomość występujących w gminie problemów, co w związku z dokonanymi zmianami kadrowymi jest bardzo ważne. GOPS posiada dobre rozeznanie występujących w gminie problemów społecznych, a pracownicy socjalni wykazują wiele zrozumienia w rozwiązywaniu problemów mieszkańców w oparciu o określone prawnie kryteria i posiadane możliwości, ale nie mają prawa bezpodstawnego ingerowania w życie prywatne mieszkańców, stąd bezcenna wydają się być współpraca ze społecznością lokalną i pozyskiwana wiedza pomagająca w codziennej pracy socjalnej, o co pracownicy GOPS zabiegają, a za udzielane do tej pory wsparcie - dziękują.

Protokołował: Roman Talaga

.....*Roman Talaga*.....

Morzeszczyn, dnia 25.04.2018 r.

Przewodniczący Komisji:

.....*Roman Talaga*.....